

Viacerí známy džezový hudobníci: (odľava doprava) Nina Simone, Duke Ellington, Ray Charles, Ella Fitzgerald a Miles Davis.

Džez (z anglického jazz)

Patrícia Hulová, 8. ročník

Počiatky džezu

Atlantický obchod s otrokmi priniesol do Spojených štátov amerických takmer pol milióna Afričanov, ktorý väčšinou prichádzali zo západnej časti Afriky. S nimi prišli aj silné kmeňové hudobné tradície.

Džez vznikol začiatkom 20. storočia v USA, v meste New Orleans, ktoré sa nachádza v štáte Louisiana. Vznikol postupným zlúčením afrických kmeňových hudobných tradícií a afroamerického folklóru (najmä bluesu) s európskymi hudobnými tradíciami.

„The Old Plantation (Stará plantácia)“, anonymný autor.

Africký otroci tancujúci k bendžu.

Roky 1920 – 1930

20. a 30. roky 20. storočia patrili populárnym swingovým kapelám, v ktorých sa niektorí sólisti preslávili takisto ako vodcovia kapiel. Medzi kľúčové osobnosti rozvoja džezových kapiel a džezu v týchto časoch patrili Duke Ellington, Louis Armstrong, Benny Goodman a Artie Shaw.

Tieto roky takisto patrili Európskemu džezu a jeho začiatkom. Významným typom džezu v Európe bol „Gypsy jazz (rómsky džez)“, ktorý bol spopularizovaný Djangom Reinhardtom.

Lois Armstrong (*1901 New Orleans – †1971 New York City) bol americký trubkár, skladateľ, spevák a herec, ktorý patril k najvplyvnejším osobnostiam jazzu. Jeho kariéra trvala päť desaťročí a prechádzala cez rôzne epochy v histórii džezu.

Tchavolo Schmitt (vľavo) so **Steve Laffontom**, ktorí v roku 2016 hrali svoju značku rómskeho džezu v parížskom *la Chope des Puces*.

Roky 1940 – 1950

Džez z éry swingu z predchádzajúcich desaťročí spochybnil inú populárnu hudbu ako predstavitela národnej kultúry USA. Po vypuknutí Druhej svetovej vojny, veľké swingové kapely dosiahli vrchol svojho úspechu; swingové koncerty a veľké kapely cestovali s americkou armádou za veľkú mláku, do Európy, kde sa tiež stali populárnymi.

Vojna pre USA a ich džez však priniesla ťažkosti: branná povinnosť zmenšila počet dostupných hudobníkov; vojenská potreba šelaku obmedzila produkciu platní; a nedostatok gumy odrádzal kapely od cestovania cestnou premávkou.

Kiwi Concert Party bola džezová skupina, ktorá počas Druhej svetovej vojny zabávala vojakov Spojencov v Taliansku, ale aj v Strednom východe, Novom Zélande a Pacifiku.

Roky 1960 – 1980

Na konci 60. rokov 20. storočia latinsko-americký džez, kombinujúci rytmy z afrických a latinsko-amerických krajín, prerazil do popularity. Existujú dve hlavné odrody latinsko-amerického džezu: afro-kubánsky džez, hraný v USA hneď po 50. rokoch 20. storočia a brazílsky džez, pochádzajúci hlavne zo samby, ktorý sa stal populárnejším v 60. rokoch toho istého storočia.

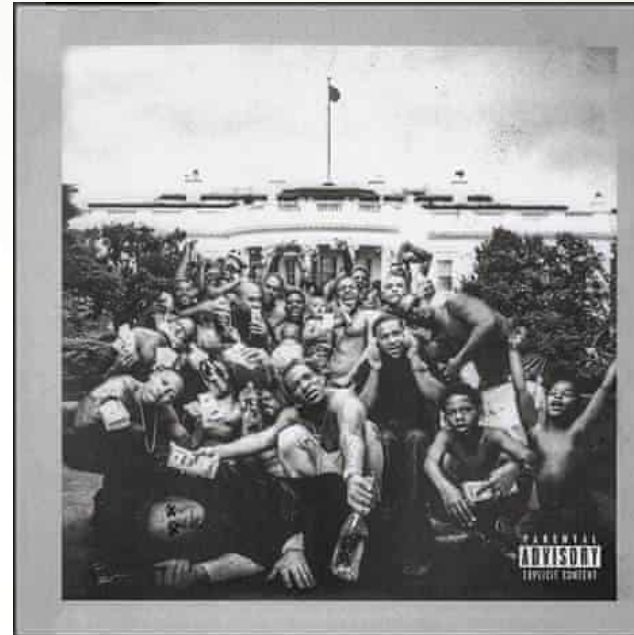
*Jesús Valdés Rodríguez, lepšie známy ako **Chucho Valdés**, hrajúci na klavíri v roku 2005. Chucho je známy afro-kubánsky džezový hudobník a zakladateľ kubánskej džezovej skupiny **Irakere**.*

Roky 1990 – súčasnosť

Od 90. rokov minulého storočia sa džez vyznačuje pluralitou v ktorej nedominuje žiaden štýl, ale populárna je skôr široká škála štýlov a žánrov. Jednotliví umelci často hrajú v rôznych štýloch, niekedy v rovnakom vystúpení.

Posledné desaťročie prinieslo do džezu aj R&B*, hip-hop a pop.

*R&B – „rhythm and blues“

V roku 2015 vydal Kendrick Lamar album **To Pimp a Butterfly**. Na albume sa výrazne podieľali významní súčasní jazzoví umelci. Tento album predefinoval jazzový rap na to aby bol zameraný skôr na improvizáciu a živé sólo, než na jednoduché vzorkovanie hud. klipov.

Ďakujem za Vašu
pozornosť.